

گرایش‌های فرهنگی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی استان فارس؛

کاربردهایی برای مدیران آموزش عالی

عبدالحمید فرزانه^{۱*}، محمدرضا محمد جانی^۲، مژگان امیریان زاده^۳

تاریخ دریافت: ۹۹/۵/۳۰ صص ۳۳۸-۳۱۹ تاریخ پذیرش: ۹۹/۸/۱۱

چکیده

هدف از انجام این پژوهش، بررسی گرایش‌های فرهنگی در دانشجویان دانشگاه‌های آزاد اسلامی استان فارس بود. با این نگاه که این گرایش‌ها بر روند مسایل آموزشی و کار مدیران مراکز آموزش عالی نیز تأثیرگذار است. بدین منظور ۴۰۵ دانشجو با استفاده از نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و پرسشنامه محقق ساخته در خصوص گرایش‌های فرهنگی را تکمیل کردند. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون‌های تی و تحلیل واریانس نشان داد میزان استفاده از اوقات فراغت، موسیقی (مدرن و سنتی) و مدیریت بدن در دانشجویان کمتر از متوسط است؛ اما ارزش‌های خانوادگی و هویت سنتی دانشجویان بالاتر از متوسط بود. هم‌چنین میانگین گرایش‌های خانوادگی سنتی دانشجویان بیشتر از مدرن بود. میانگین نمرات دانشجویان پسر در اوقات فراغت سنتی، مدرن و موسیقی سنتی بیشتر از میانگین دانشجویان دختر بود. با این حال دانشجویان دختر میانگین بالاتری در گرایش‌های خانوادگی مدرن کسب کردند. محل تحصیل و قومیت نیز با برخی از گرایش‌های فرهنگی دانشجویان رابطه معنی‌داری داشتند. یافته‌ها نشانگر آن بود که گرایش‌های فرهنگی مدرن در دانشجویان بر گرایش‌های سنتی برتری ندارند با این حال در این زمینه تفاوت‌های جنسی وجود دارد. بر اساس نتایج پیشنهاد شد مدیران آموزش عالی باتوجه به تأثیر نشاط و غنای فرهنگی دانشجویان در کسب علم و دانش، برنامه ریزی و اجرا و نظارت بر امور فرهنگی را به طور جدی در دستور کار خود قرار دهند.

واژه‌های کلیدی: گرایش‌های فرهنگی، آموزش عالی، دانشجویان، دانشگاه آزاد اسلامی

^۱ استادیار گروه الهیات و معارف اسلامی، دانشکده علوم انسانی واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران.

^۲ استادیار گروه علوم سیاسی، دانشکده علوم انسانی واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران.

^۳ استادیار گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی واحد مرودشت، دانشگاه آزاد اسلامی، مرودشت، ایران

* نویسنده مسوول farzaneh2139@gmail.com

مقدمه

عصر مدرن را به جرأت می‌توان عصر توسعه و گسترش فن‌آوری‌های ارتباطی، امکان تعامل و ارتباط بین فرهنگ‌های مختلف تلقی کرد. از این رو تغییر و تحول فرهنگی در جهان معاصر امری بدیهی و گریزناپذیر است (Fathi & Motlagh, 2011). دگرگونی‌های فرهنگی آثار مثبت و منفی متعددی به همراه دارد که سرعت این نوع تحولات در بین قشر جوان، به ویژه دانشجویان بیشتر بوده و تطور در گرایش‌های فرهنگی آنان می‌تواند بر بسیاری از مسایل دیگر از جمله کارکرد دستگاه‌های متولی تعلیم و تربیت و مدیریت آموزش عالی تاثیر گزار جدی داشته باشد. گاهی این آثار گاهی هزینه‌های فراوانی به جامعه تحمیل می‌کند. بر همین اساس از جمل توصیه‌های نشست مشترک مدیران آموزش عالی کشورهای امریکای شمالی و اروپای غربی که در سال ۱۳۹۸م برای بهبود شیوه‌های انجام مأموریت دانشگاه‌ها در سویس برگزار شد این بود که دانشجویان بدانند که نه تنها باید در رشته‌های خود متخصص خوبی باشند بلکه این توانایی را داشته باشند که روند توسعه را نقد کنند و شهروندان خوبی در این زمینه باشند. (weir..luke, A, et aL, 2001) .

یکی از نظام‌های اجتماعی که ارتباط تنگاتنگی با فرهنگ جامعه دارد، نظام تعلیم و تربیت است. توسعه و اعتلای فرهنگ جامعه و انتقال ارزش‌ها و موارث فرهنگی به نسل آینده و تثبیت و درونی سازی آن به عنوان اصلی‌ترین مأموریت نظام تعلیم و تربیت تعریف شده است (Sabouri, Khosroshahi, 2010). هر چند بین نهادهای تربیتی و عناصر مختلف فرهنگ اجتماعی (اعم از جهان‌بینی و باورها، ارزش‌ها، علوم و معارف، سبک‌های زندگی، آداب و سنن، قوانین و ابزار و روش‌های رسیدن به مقاصد) ارتباط تنگاتنگی وجود دارد، اما پس از ظهور اندیشه مدرنیسم و پدیده مدرنیته در قرون اخیر که گسترش نظام تعلیم و تربیت مدرن را در اغلب جوامع به دنبال داشت، به تدریج نوعی ناهماهنگی و تضاد بین برنامه‌ها و بازده‌های مدارس و دانشگاه‌های جدید با عناصر فکری و ارزشی فرهنگ بومی نمایان شد. (Sadeghzadeh Ghamsari, 2012).

در عالی‌ترین سطح نظام تعلیم و تربیت یعنی در سطح دانشگاه، مقوله فرهنگ از اهمیت بیشتری برخوردار است. مأموریت فرهنگی دانشگاه‌ها عبارت است از توسعه و گسترش فرهنگ و ارزش‌های اسلامی و انقلابی و پرورش انسان‌های متعهد و متخلق به اخلاق اسلامی، حفظ هویت معنوی و اسلامی در محیط دانشگاه، تقویت و افزایش کارکردهای فرهنگی با رویکرد اسلامی ایرانی (Farzaneh & Amirianzadeh, 2015). دانشجویان که عمدتاً در سنین جوانی قرار دارند، به دلیل ویژگی‌های خاص شناختی، اجتماعی و عاطفی، علاقمند به بررسی نقادانه موضوعات و

مسائل فرهنگی هستند و به طور جدی و فعال در زمینه‌های فرهنگی مشارکت دارند و از طرف دیگر دانشگاه محل تضارب آراء و اندیشه‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی بوده و زمینه برای بررسی نقادانه عقاید و آراء مختلف فراهم است. از این رو بسیاری از اندیشمندان و متولیان فرهنگی و اجتماعی ضرورت توجه به فرهنگ جهت پیشگیری از گسست نسلی، انقطاع فرهنگی و سیطره فرهنگ‌های رقیب و متباین را مورد تأکید قرار می‌دهند. از آنجا که بنیان و اساس هر گونه برنامه‌ریزی فرهنگی دسترسی به اطلاعات معتبر در مورد وضعیت فرهنگی موجود است، انجام پژوهش‌های مستمر در خصوص وضعیت فرهنگی جوانان دانشجو و پایش مداوم تغییرات فرهنگی برای برنامه‌ریزی صحیح و اجرای طرح‌های توسعه فرهنگی ضروری به نظر می‌رسد.

مبانی نظری

فرهنگ زیربنای همه بنیادهای سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و نظامی جامعه است و تعالی و انحطاط هر جامعه‌ای مرهون فرهنگ آن است. (Shah Ali, 2019). امام خمینی (ره) در صفحه ۴۱ وصیت نامه الهی سیاسی خود می‌فرماید: فرهنگ مبدأ خوشبختی‌ها و بدبختی‌های ملت است... آن چیزی که ملت‌ها را می‌سازد، فرهنگ صحیح است. اگر فرهنگ درست بشود، یک مملکت اصلاح می‌شود (Farzaneh & Amirianzadeh, 2015).

واژه «فرهنگ» در زبان فارسی از پیشوند «فر» به معنی جلو، بالا و پیش، و «هنگ» ساخته شده است. «هنگ» از ریشه اوستایی «ئنگ» یا «سنگ» (thang یا thanga) به معنای کشیدن، سنگین و وزن است. (Ashouri, 1978: 8) این واژه مرکب از نظر لغوی به معنی بالا کشیدن، برکشیدن و بیرون کشیدن است (Ruh_al_Amini, 1986: 11). فرهنگ بنا به تعریف کروبهر^۱ و کلوکهورن^۲، مشتمل است بر الگوهای رفتاری صریح و روشن یا غیرصریح و ضمنی که به وسیله نمادها و به طریقه نمادی، کسب و منتقل می‌شود و معمولاً در کارهای دستی نیز تجسم می‌یابد. فرهنگ هم چنین مشتمل است بر سنن (که تاریخ گویای آن است)، اندیشه‌ها، به ویژه ارزش‌های وابسته بدان اندیشه‌ها، و بالاخره این که فرهنگ از جهاتی می‌تواند نتیجه اعمال انسانی و از جهاتی دیگر عامل شکل‌دهنده اعمال انسانی تلقی شود (Ashouri, 1978).

به عقیده اینگلههارت (Inglehart, 1994) جوانان، تغییرات و تحولات در نهادها و نظام کلان و هم چنین خرده نظام‌ها را به سهولت می‌پذیرند. ماگارت مید نیز بر آن است که تغییرات و تحولات سریع در نظام فرهنگی در مقیاس وسیع، عامل اساسی در ایجاد شکاف بین نسلی است (Mead,)

1- kroeber

2- kulchhohn

۱۹۹۵). بررسی پژوهش‌های انجام شده در حوزه تغییرات فرهنگی، عمدتاً با بدیهی تصور کردن این تغییرات، به بررسی عوامل مرتبط با آن پرداخته‌اند. به عنوان مثال معاونی^۱ (Moaveni, 2006)، در پژوهش خود با عنوان «جهاد رژ لب» که با روش کیفی و در طی دو سال انجام شد، تعدادی از جوانان ایران که عمدتاً متولدان دوره انقلاب بودند را مورد مصاحبه و مشاهده قرار داد و نتایج حاکی از آن بود که جامعه ایران از نظر فرهنگی گیج و سردرگم است. به نظر معاونی، جوانان از سبک زندگی مغایر با هنجارهای رسمی به عنوان کنش آگاهانه‌ای برای اعمال قدرت و به نوعی در اعتراض به سیاست‌های فرهنگی حاکم استفاده می‌کنند.

شمس و همکاران (Shams & etc, 2013)، در پژوهشی تحت عنوان بررسی عوامل مؤثر بر گرایش بر کجروی فرهنگی دانشجویان دختر و پسر در دانشگاه پیام نور در شهرستان دره شهر، دریافته‌اند که بین، پایگاه اجتماعی- اقتصادی، میزان دینداری، میزان کجرو بودن دوستان، واکنش والدین و متغیر دلالت‌های مقاومتی با گرایش به کجروی فرهنگی، رابطه وجود دارد.

انتظاری (Entezari, 1990) در پژوهشی با عنوان «رابطه نگرش به غرب با تعلقات و گرایش‌های ساختی دانش آموزان سال سوم و چهارم دبیرستان تهران» دریافته‌اند که دانش آموزان ساکن محلات سنتی در قیاس با دانش آموزان ساکن محلات متجددتر و دانش آموزان با ساختار خانواده سنتی نسبت به دارندگان ساختار خانواده متجدد از نگرش منفی‌تری نسبت به غرب برخوردارند. نیز، دانش آموزانی که شغل پدرشان سنتی بوده نگرش منفی‌تری نسبت به غرب دارند و رابطه‌ای مثبت و متوسط بین سطح تحصیلات جدید پدر و نگرش به غرب وجود دارد و هم چنین گرایش پسران از دختران قوی‌تر بوده است.

رفعت‌جاه (Rifaat Jah, 2011) در پژوهشی با عنوان «فراغت و ارزش‌های فرهنگی» نشان داده است که بیش از نیمی از دانشجویان از نحوه گذران اوقات فراغت خود ناراضی بوده و مهم‌ترین دلیل نارضایتی آن‌ها محدودیت امکانات تفریحی و مشکلات مالی بوده است. محرومیت از امکانات تفریحی در دختران و محدودیت‌های مالی در پسران بیشتر ذکر شده و در مجموع دانشجویان دختر با مشکلات فراغتی بیشتری مواجه بوده‌اند. الهام‌پور و پاک‌سرشت (Elhampour & Pakseresht, 2003) در پژوهشی با عنوان «بررسی الگوی گذران اوقات فراغت دانشجویان دانشگاه شهید چمران» که بر روی نمونه‌ای ۶۴۱ نفره از دانشجویان انجام شده، نشان داده است که میزان فراغت پسران بیشتر از دختران است.

در رابطه با موسیقی نیز ودادهیر و همکاران (Vedadhir & etc, 2011) در پژوهشی با عنوان «جوانان و موسیقی پاپ: بررسی جامعه‌شناختی عوامل فرهنگی-اجتماعی مرتبط با گرایش

دانشجویان دانشگاه تربیت معلم به موسیقی پاپ» که بر روی ۲۰۰ نفر از دانشجویان دانشگاه تربیت معلم انجام داده‌اند، دریافتند که بین متغیر پایگاه اجتماعی-اقتصادی و شاخص گرایش به موسیقی پاپ رابطه مستقیم و معنی‌داری وجود دارد. میزان درآمد نیز رابطه مستقیم و معنی‌دار با گرایش به موسیقی پاپ داشت. با این حال جنسیت پاسخگویان تفاوت معنی‌داری در گرایش آن‌ها به موسیقی پاپ ایجاد نمی‌کرد.

در ارتباط با مدیریت بدن پژوهش سلطانی و همکاران (Soltani & etc, 2012) با عنوان «ارتباط سرمایه فرهنگی با مدیریت بدن در میان دانشجویان دانشگاه تبریز» مؤید آن بود که میزان مدیریت بدن در میان دانشجویان در حد متوسط است و بین مدیریت بدن و سرمایه فرهنگی رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد.

در رابطه با ارزش‌های خانوادگی سنتی و مدرن، یافته‌های پژوهش مدیری (Modiri, 2018) با عنوان «ارزش‌های خانوادگی در شهر تهران و همبسته‌های اقتصادی اجتماعی آن» که بر روی نمونه‌ای ۶۰۰ نفره از شهروندان تهرانی انجام شده است، نشان داده که نهاد خانواده برای اغلب پاسخگویان از اهمیت زیادی برخوردار است. با این حال ارزش‌های مدرن شیوع بالایی را نشان داده و ارزش‌های سنتی نیز با میانگینی نزدیک به ارزش‌های مدرن در سطح وسیعی وجود دارد. با این حال ارزش‌های پست مدرن از شیوع پایینی برخوردار بودند.

صدیق سروستانی و قادری (Seddigh Sarvestani & Ghaderi, 2009) در پژوهش خود با عنوان «ابعاد فرهنگی، اجتماعی، سیاسی هویت دانشجویان بر مبنای مؤلفه‌های سنتی و مدرن» دریافتند که هویت دانشجویان ترکیبی از عناصر سنتی و مدرن است.

در این پژوهش به منظور انجام یک ارزیابی دقیق‌تر از وضعیت فرهنگی دانشجویان دانشگاه‌های آزاد اسلامی، گرایش‌های فرهنگی دانشجویان در دو مقوله عمده سنتی و مدرن مورد بررسی قرار گرفت که هر کدام شامل حوزه‌هایی نظیر اوقات فراغت، موسیقی، گرایش‌های خانوادگی و هویت بود. علاوه بر این مدیریت بدن به عنوان یک گرایش فرهنگی مدرن مورد ارزیابی قرار گرفت. بنابراین پژوهش حاضر با هدف بررسی میزان گرایش‌های فرهنگی سنتی و مدرن در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی استان فارس و بررسی ارتباط آن با متغیرهای جنسیت، محل تحصیل و قومیت انجام شد.

سؤال‌های پژوهش:

- ✓ گرایش‌های فرهنگی سنتی و مدرن دانشجویان در حوزه‌های اوقات فراغت، موسیقی، هویت و ارزش‌های خانوادگی به چه میزان است؟
- ✓ گرایش فرهنگی سنتی در کدام حوزه‌ها غالب‌تر است؟

✓ گرایش فرهنگی مدرن در کدام حوزه‌ها غالب‌تر است؟
 ✓ متغیرهای جنس، محل تحصیل (مرکز استان و شهرستان‌ها) و قومیت با گرایش‌های فرهنگی دانشجویان چه رابطه‌ای دارد؟

روش پژوهش

بررسی گرایش‌های فرهنگی دانشجویان دانشگاه‌های آزاد اسلامی استان فارس به صورت توصیفی و با روش پیمایش انجام شد. جامعه آماری پژوهش شامل همه دانشجویان دانشگاه‌های آزاد اسلامی استان فارس در سال ۱۳۹۸ بود که شامل ۲۳ واحد و ۱۶ مرکز دانشگاهی و حدود یکصد هزار دانشجوی بومی و غیر بومی بود (Information base Islamic Azad University, Shiraz Branch, 2019). طبق فرمول کوکران حجم نمونه مورد نیاز ۳۸۳ نفر بود. از این رو جهت انتخاب نمونه پژوهش ابتدا از بین واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی استان فارس، ۶ واحد دانشگاهی به عنوان معرف واحدهای دانشگاهی استان انتخاب شدند. سپس ۴۰۵ دانشجو (۱۹۹ پسر و ۲۰۶ دختر) با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس از ۶ واحد دانشگاهی انتخاب شد به گونه‌ای که حجم نمونه انتخابی از هر واحد، متناسب با تعداد دانشجویان شاغل به تحصیل در آن واحد باشد. گردآوری اطلاعات با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته انجام شد که بر مبنای پرسشنامه‌های موجود به ویژه پرسشنامه پیمایش ملی ارزش‌ها و نگرش‌های ایرانیان (Goodarzi & etc, 2003) تهیه شد و شامل ۴۷ گویه برای سنجش میزان فعالیت‌های فراغتی سنتی و مدرن (۹ گویه)، میزان استفاده از موسیقی‌های سنتی و مدرن (۵ گویه)، ارزش‌های خانوادگی سنتی و مدرن (۸ گویه)، مدیریت بدن (۱۸ گویه) و هویت سنتی و مدرن (۷ گویه) بود. روایی پرسشنامه با استفاده از روایی محتوایی و قضاوت ۴ نفر از متخصصان حوزه فرهنگ و جامعه‌شناسی انجام شد. پس از انجام اصلاحات و بازبینی‌های مورد نیاز، شاخص توافق کلی ۰/۸۳ به دست آمد. مقدار پایایی برای ابعاد مختلف پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ در دامنه‌ای از ۰/۴۸ تا ۰/۸۵ قرار داشت. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون‌های تی تک‌نمونه‌ای، تی زوجی، تی مستقل و تحلیل واریانس یک‌راهه انجام شد.

یافته‌های پژوهش

جدول ۱ میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش را به تفکیک جنسیت نشان می‌دهد.

جدول ۱: میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش به تفکیک جنسیت

کل		دختر		پسر		متغیر
		SD	\bar{x}	SD	\bar{x}	
۳/۲۰	۹/۹۴	۲/۸۷	۹/۴۷	۳/۴۴	۱۰/۴۲	اوقات فراغت سنتی
۴/۴۴	۱۱/۸۹	۴/۰۸	۱۱/۳۹	۴/۷۳	۱۲/۳۸	اوقات فراغت مدرن
۳/۶۰	۵/۷۱	۳/۴۵	۵/۰۳	۳/۶۳	۶/۴۰	موسیقی سنتی
۲/۷۶	۳/۹۸	۲/۵۹	۳/۹۷	۲/۹۴	۳/۹۸	موسیقی مدرن
۱۰/۸۷	۴۸/۰۶	۱۰/۴۰	۴۸/۰۴	۱۱/۳۶	۴۸/۰۷	مدیریت بدن
۲/۵۷	۱۰/۳۲	۲/۴۷	۱۰/۳۴	۲/۶۹	۱۰/۳۰	گرایش‌های خانوادگی سنتی
۳/۰۹	۱۵/۸۲	۳/۰۵	۱۶/۴۴	۳/۰۲	۱۵/۲۰	گرایش‌های خانوادگی مدرن
۳/۴۸	۱۲/۸۷	۳/۲۳	۱۲/۶۴	۳/۷۰	۱۳/۱۰	هویت سنتی
۲/۳۸	۹/۳۷	۲/۳۹	۹/۵۸	۲/۳۶	۹/۱۶	هویت مدرن
N = ۴۰۵		N = ۲۰۶		N = ۱۹۹		

همان گونه که در جدول ۱ ملاحظه می‌شود، میانگین نمرات دانشجویان پسر در اوقات فراغت، موسیقی سنتی و مدرن و مدیریت بدن اندکی بالاتر از دانشجویان دختر است. از طرفی میانگین نمرات دانشجویان دختر در گرایش‌های خانوادگی سنتی و مدرن کمی بالاتر از دانشجویان پسر است. علاوه بر این دانشجویان پسر در هویت سنتی و دانشجویان دختر در هویت مدرن نمرات بالاتری کسب کرده‌اند.

ارزیابی گرایش‌های فرهنگی سنتی و مدرن در دانشجویان، با استفاده از آزمون تی تک‌نمونه‌ای انجام شد. بدین صورت که میانگین نمرات دانشجویان در هر گرایش با متوسط نمره آن گرایش مورد مقایسه قرار گرفت تا مشخص شود میزان گرایش بیشتر از متوسط، برابر با متوسط و یا کمتر از متوسط است (جهت تعیین حد متوسط تعداد سؤالات هر گرایش در عدد ۳ ضرب شد). جدول ۲ نتایج حاصل از این تحلیل را نشان می‌دهد.

جدول ۲: نتایج آزمون تی تک‌نمونه‌ای برای ارزیابی گرایش‌های فرهنگی دانشجویان

متغیر	Mean	Std. Deviation	Test value	T	df	P
اوقات فراغت سنتی	۹/۹۴	۳/۲۰	۱۲	-	۳۹۳	۰/۰۰۰۱
اوقات فراغت مدرن	۱۱/۸۸	۴/۴۴	۱۵	-	۳۸۰	۰/۰۰۰۱
موسیقی سنتی	۵/۷۲	۳/۶۰	۹	-	۳۹۲	۰/۰۰۰۱
موسیقی مدرن	۳/۹۸	۲/۷۶	۶	-	۳۹۵	۰/۰۰۰۱
مدیریت بدن	۴۸/۰۶	۱۰/۸۷	۵۴	-	۳۴۱	۰/۰۰۰۱
گرایش‌های خانوادگی سنتی	۱۰/۳۲	۲/۵۷	۹	۱۰/۱۱	۳۸۴	۰/۰۰۰۱
گرایش‌های خانوادگی مدرن	۱۵/۸۲	۳/۰۹	۱۵	۵/۲۰	۳۸۱	۰/۰۰۰۱
هویت سنتی	۱۲/۸۷	۳/۴۷	۱۲	۴/۹۱	۳۸۰	۰۰۰۱۰/
هویت مدرن	۹/۳۶	۲/۳۸	۹	۲/۹۶	۳۷۸	۰۰۳۰/

همان گونه که در جدول ۲ ملاحظه می‌شود، میزان اوقات فراغت (سنتی و مدرن) و میزان استفاده از موسیقی (سنتی و مدرن) و میزان مدیریت بدن در دانشجویان کمتر از متوسط بوده است. با این حال میانگین نمرات دانشجویان در گرایش‌های خانوادگی (سنتی و مدرن) و هویت (سنتی و مدرن) بالاتر از متوسط بود. مقایسه گرایش‌های فرهنگی سنتی و مدرن در دانشجویان با استفاده از آزمون تی زوجی انجام شد. جدول ۳ نتایج این تحلیل را نشان می‌دهد.

جدول ۳: نتایج آزمون تی زوج شده برای مقایسه گرایش‌های فرهنگی سنتی و مدرن در دانشجویان

متغیر	Mean	N	Std. Deviation	T	df	P
اوقات فراغت سنتی	۲/۴۹	۳۷۵	۰/۸۱	۱/۸۲	۳۷۴	۰/۰۷
اوقات فراغت مدرن	۲/۳۸	۳۷۵	۰/۸۹			

۰/۴۷	۳۸۸	-	۱/۲۰	۳۸۹	۱/۹۱	موسیقی سنتی
			۱/۳۸	۳۸۹	۱/۹۸	موسیقی مدرن
۰/۰۰۰۱	۳۶۸	۴/۳۶	۰/۸۵	۳۶۹	۳/۴۳	گرایش‌های خانوادگی سنتی
			۰/۶۱	۳۶۹	۳/۱۸	گرایش‌های خانوادگی مدرن
۰/۰۶	۳۷۲	۱/۸۶	۰/۸۷	۳۷۳	۳/۲۲	هویت سنتی
			۰/۷۹	۳۷۳	۳/۱۲	هویت مدرن

همان گونه که در جدول ملاحظه می‌شود، تنها بین گرایش‌های خانوادگی سنتی و مدرن تفاوت معنی‌داری وجود دارد و گرایش‌های خانوادگی سنتی میانگین بالاتری نسبت به گرایش‌های خانوادگی مدرن دارند. بین میانگین گرایش‌های سنتی و مدرن در حوزه‌های اوقات فراغت، موسیقی و هویت تفاوت معنی‌داری وجود نداشت. به منظور مقایسه دانشجویان دختر و پسر از نظر گرایش‌های فرهنگی سنتی و مدرن، از آزمون تی مستقل استفاده شد. جدول ۴ نتایج این تحلیل را نشان می‌دهد.

جدول ۴: نتایج آزمون تی مستقل برای بررسی تفاوت‌های جنسی در گرایش‌های فرهنگی

P	df	T	Std. Deviation	Mean	جنسیت	متغیر
۰/۰۰۳	۳۹۲	۲/۹۹	۳/۴۴	۱۰/۴۲	پسر	اوقات فراغت سنتی
			۲/۸۷	۹/۴۷	دختر	
۰/۰۳	۳۷۸	۲/۱۹	۴/۷۳	۱۲/۳۸	پسر	اوقات فراغت مدرن
			۴/۰۸	۱۱/۳۹	دختر	
۰/۰۰۰۱	۳۹۰	۳/۸۵	۳/۶۳	۶/۴۰	پسر	موسیقی سنتی
			۳/۴۵	۵/۰۳	دختر	
۰/۹۹	۳۹۳	۰/۰۲	۲/۹۴	۳/۹۸	پسر	موسیقی مدرن
			۲/۵۹	۳/۹۷	دختر	
۰/۹۸	۳۴۰	۰/۰۳	۱۱/۳۶	۴۸/۰۷	پسر	مدیریت بدن

			۱۰/۴۰	۴۸/۰۴	دختر	
۰/۹۰	۳۸۲	-	۲/۶۹	۱۰/۳۰	پسر	گرایش های خانوادگی سنتی
			۲/۴۷	۱۰/۳۴	دختر	
۰/۰۰۰۱	۳۷۹	-۴	۳/۰۲	۱۵/۲۰	پسر	گرایش های خانوادگی مدرن
			۳/۰۵	۱۶/۴۴	دختر	
۰/۲۰	۳۷۸	۱/۲۹	۳/۷۰	۱۳/۱۰	پسر	هویت سنتی
			۳/۲۳	۱۲/۶۴	دختر	
۰/۰۸	۳۷۶	-	۲/۳۶	۹/۱۶	پسر	هویت مدرن
			۲/۳۹	۹/۵۸	دختر	

همان گونه که در جدول مشاهده می‌شود، بین دانشجویان دختر و پسر از نظر اوقات فراغت سنتی، مدرن و موسیقی سنتی تفاوت وجود دارد و میانگین نمرات دانشجویان پسر بیشتر است. از طرفی در گرایش‌های خانوادگی مدرن دختران میانگین بالاتری کسب کرده‌اند. از نظر موسیقی مدرن، مدیریت بدن، گرایش‌های خانوادگی سنتی و هویت سنتی و مدرن تفاوت معنی‌داری بین دانشجویان دختر و پسر وجود ندارد.

به منظور مقایسه دانشجویان واحد شیراز و سایر شهرستان‌ها از نظر گرایش‌های فرهنگی مدرن و سنتی از آزمون تی مستقل استفاده شد. جدول ۵ نتایج این تحلیل را نشان می‌دهد.

جدول ۵: نتایج آزمون تی مستقل برای مقایسه دانشجویان شیرازی و شهرستانی از نظر گرایش‌های

فرهنگی

P	df	T	Std. Deviation	Mean	دانشگاه محل تحصیل	متغیر
۰/۰۰۰۱	۳۹۲	-۳/۵۶	۲/۷۶	۸/۹۵	شیراز	اوقات فراغت سنتی
			۳/۲۷	۱۰/۲۷	سایر شهرستان‌ها	
۰/۸۶	۳۷۹	-۰/۱۷	۴/۴۳	۱۱/۸۲	شیراز	اوقات فراغت مدرن
			۴/۴۵	۱۱/۹۱	سایر شهرستان‌ها	

۰/۰۰۰۱	۳۹۱	-۳/۷۳	۳/۳۶	۴/۵۲	شیراز	موسیقی سنتی
			۳/۶۰	۶/۰۹	سایر شهرستان‌ها	
۰/۰۳	۳۹۴	۲/۱۸	۲/۸۵	۴/۵۱	شیراز	موسیقی مدرن
			۲/۷۲	۳/۸۱	سایر شهرستان‌ها	
۰/۷۲	۳۴۰	-۰/۳۶	۹/۱۹	۴۷/۶۸	شیراز	مدیریت بدن
			۱۱/۳۸	۴۸/۱۸	سایر شهرستان‌ها	
۰/۲۷	۳۸۳	-۱/۱۰	۲/۴۵	۱۰/۰۷	شیراز	گرایش‌های خانوادگی سنتی
			۲/۶۱	۱۰/۴۰	سایر شهرستان‌ها	
۰/۵۵	۳۸۰	۰/۶۰	۲/۹۳	۱۵/۹۹	شیراز	گرایش‌های خانوادگی مدرن
			۳/۱۴	۱۵/۷۷	سایر شهرستان‌ها	
۰/۰۶	۳۷۹	-۱/۸۷	۳/۳۳	۱۲/۲۹	شیراز	هویت سنتی
			۳/۵۰	۱۳/۰۶	سایر شهرستان‌ها	
۰/۱۸	۳۷۷	۱/۳۵	۲/۴۱	۹/۶۵	شیراز	هویت مدرن
			۲/۳۶	۹/۲۷	سایر شهرستان‌ها	

طبق جدول بین دانشجویان مستقر در مرکز استان و دانشجویان شهرستانی از نظر اوقات فراغت سنتی، موسیقی سنتی و موسیقی مدرن تفاوت معنی‌داری وجود دارد و میانگین دانشجویان شهرستانی در اوقات فراغت سنتی و موسیقی سنتی بالاتر از دانشجویان مستقر در مرکز استان است. از طرفی میانگین دانشجویان شیرازی در موسیقی مدرن بالاتر از میانگین دانشجویان شهرستانی است. در مورد سایر گرایش‌های فرهنگی تفاوت معنی‌داری بین دانشجویان مشغول به تحصیل در شیراز و شهرستان‌ها وجود ندارد.

به منظور بررسی تأثیر قومیت دانشجویان بر گرایش‌های فرهنگی آنان از تحلیل واریانس یک‌راهه استفاده شد. با توجه به این که تعداد افراد در قومیت‌های کرد، عرب و بلوچ، جهت

مقایسه کافی نبود، در این تحلیل تنها از سه قومیت فارس، لر و ترک استفاده شد و این سه قومیت از نظر گرایش‌های فرهنگی مورد مقایسه قرار گرفتند. جدول ۶ میانگین و انحراف استاندارد گرایش‌های فرهنگی دانشجویان را به تفکیک قومیت نشان می‌دهد.

جدول ۶: میانگین و انحراف استاندارد گرایش‌های فرهنگی دانشجویان به تفکیک قومیت

قومیت						گرایش‌های فرهنگی دانشجویان
ترک		لر		فارس		
S. D	Mean	S. D	Mean	S. D	Mean	
۳/۲۰	۱۰/۳۹	۳/۷۵	۱۰/۷۴	۳/۰۷	۹/۸۰	اوقات فراغت سنتی
۵/۳۴	۱۱/۸۱	۴/۲۱	۱۱/۹۰	۴/۴۵	۱۱/۹۷	اوقات فراغت مدرن
۳/۳۳	۷/۴۳	۳/۵۳	۸/۰۰	۳/۴۴	۵/۰۸	موسیقی سنتی
۲/۶۲	۴/۰۴	۲/۷۹	۳/۷۹	۲/۸۰	۴/۰۳	موسیقی مدرن
۱۰/۰۱	۴۷/۳۵	۱۲/۲۶	۴۸/۶۱	۱۰/۶۹	۴۷/۹۷	مدیریت بدن
۲/۲۹	۱۰/۳۰	۲/۶۶	۱۰/۱۴	۲/۵۷	۱۰/۳۷	خانواده سنتی
۳/۵۰	۱۴/۷۰	۳/۳۸	۱۵/۵۲	۲/۹۹	۱۵/۹۹	خانواده مدرن
۳/۷۱	۱۵/۲۰	۳/۵۰	۱۳/۹۸	۳/۳۷	۱۲/۴۵	هویت سنتی
۲/۸۳	۹/۰۹	۲/۸۷	۹/۰۷	۲/۲۵	۹/۴۵	هویت مدرن
N = ۲۳		N = ۶۴		N = ۳۰۳		N = ۳۹۰

جدول ۷ نتایج تحلیل واریانس یک‌راهه برای بررسی تأثیر قومیت دانشجویان بر گرایش‌های فرهنگی آنان را نشان می‌دهد.

جدول ۷: تحلیل واریانس یک‌راهه برای بررسی تأثیر قومیت دانشجویان بر گرایش‌های فرهنگی آنان

P	F	MS	df	SS	منبع واریانس	متغیر وابسته
۰/۱۰	۲/۳۶	۲۴/۱۱	۲	۴۸/۲۲	بین گروهی	اوقات فراغت سنتی
		۱۰/۲۲	۳۸۲	۳۹۰۴/۷۲	درون گروهی	
۰/۹۸	۰/۰۲	۰/۳۳	۲	۰/۶۶	بین گروهی	اوقات فراغت مدرن
		۱۹/۹۱	۳۶۹	۷۳۴۷/۳۷	درون گروهی	
۰/۰۰۰۱	۲۱/۶۱	۲۵۶/۶۲	۲	۵۱۳/۲۴	بین گروهی	موسیقی سنتی
		۱۱/۸۸	۳۸۱	۴۵۲۴/۸۸	درون گروهی	
۰/۸۳	۰/۱۹	۱/۴۵	۲	۲/۹۰	بین گروهی	موسیقی مدرن
		۷/۷۸	۳۸۴	۲۹۸۹/۰۶	درون گروهی	
۰/۸۹	۰/۱۲	۱۴/۳۵	۲	۲۸/۶۹	بین گروهی	مدیریت بدن
		۱۱۹/۵۱	۳۳۰	۳۹۴۳۸/۷۲	درون گروهی	
۰/۸۱	۰/۲۱	۱/۳۹	۲	۲/۷۷	بین گروهی	خانواده سنتی
		۶/۶۰	۳۷۲	۲۴۵۴/۲۲	درون گروهی	
۰/۱۱	۲/۲۴	۲۱/۳۶	۲	۴۲/۷۲	بین گروهی	خانواده مدرن
		۹/۵۵	۳۷۰	۳۵۳۲/۳۰	درون گروهی	
۰/۰۰۰۱	۱۰/۱۷	۱۱۸/۴۸	۲	۲۳۶/۹۶	بین گروهی	هویت سنتی
		۱۱/۶۵	۳۶۹	۴۲۹۹/۹۱	درون گروهی	
۰/۴۵	۰/۷۹	۴/۵۷	۲	۹/۱۴	بین گروهی	هویت مدرن
		۵/۷۵	۳۶۷	۲۱۱۰/۸۷	درون گروهی	

همان گونه که در جدول فوق ملاحظه می‌شود، قومیت دانشجویان بر موسیقی و هویت سنتی تأثیرگذار بود اما بر سایر گرایش‌های فرهنگی تأثیر معنی‌داری نداشت. به منظور بررسی دقیق‌تر این مطلب که بین کدام قومیت‌ها از نظر میزان استفاده از موسیقی و هویت سنتی تفاوت وجود دارد، از آزمون تعقیبی توکی استفاده شد. نتایج این تحلیل مطابق با جدول ۸ حاکی از آن بود

که قومیت لر و ترک در مقایسه با قومیت فارس به میزان بیشتری از موسیقی سنتی استفاده می‌کنند و هویت سنتی‌تری دارند.

جدول ۸: آزمون تعقیبی توکی برای مقایسه میزان استفاده از موسیقی سنتی و هویت سنتی در بین قومیت‌ها

هویت سنتی			موسیقی سنتی			قومیت	
P	S.E	MD	P	S.E	MD		
۰/۰۰۴	۰/۴۸	-۱/۵۴*	۰/۰۰۰۱	۰/۴۸	-۲/۹۲*	لر	فارس
۰/۰۰۲	۰/۷۹	*۷۵-۲	۰/۰۰۵	۰/۷۵	*۳۶-۲	ترک	فارس
۰/۳۵	۰/۸۸	-۱/۲۲	۰/۷۸	۰/۸۴	۰/۵۷	ترک	لر

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی گرایش‌های فرهنگی دانشجویان دانشگاه‌های آزاد اسلامی استان فارس انجام شد. گرایش‌های فرهنگی دانشجویان در دو محور کلی سنتی و مدرن و در حوزه‌های اوقات فراغت، موسیقی، مدیریت بدن، گرایش‌های خانوادگی و هویت مورد بررسی قرار گرفت. در رابطه با اوقات فراغت، یافته‌ها مؤید آن بود که میزان اوقات فراغت (سنتی و مدرن) دانشجویان کمتر از متوسط است و پسران از فراغت بیشتری نسبت به دختران برخوردارند. با این حال ترجیحی بین اوقات فراغت سنتی و مدرن وجود نداشت. یافته‌های این بخش از پژوهش با پژوهش رفعت‌جاه (Rifaat Jah, 2011) همسو است که نشانگر نارضایتی از نحوه گذران اوقات فراغت و تفاوت‌های جنسی در این زمینه است. پژوهش الهام‌پور و پاک‌سرشت (Elhampour & Pakseresht, 2003) نیز مؤید آن بود که میزان فراغت پسران بیشتر از دختران است. به عقیده گرین (Green)، زنان وقت کمتری برای اوقات فراغت دارند. در فعالیت‌های فراغتی کمتر شرکت می‌جویند و دامنه‌گزینه‌های فراغتی آنان نیز محدودتر است. همچنین از آنان انتظار می‌رود بیشتر اوقات فراغت خود را در خانه و خانواده بگذرانند. در هر سه عامل کلیدی مذکور یعنی وقت، فعالیت و فضا زنان وضعیت نامساعدی دارند. وقت زنان برای فراغت محدود است. فضاهای

فیزیکی و اجتماعی که در آن می‌توانند به فعالیت‌های فراغتی بپردازند، محدود است و در واقع گزینه‌های فراغتی آنان محدود است (Green & etc, 1990)

در رابطه با موسیقی نیز یافته‌های پژوهش نشان داد میزان استفاده از موسیقی سنتی و مدرن کمتر از متوسط بود و ترجیحی بین موسیقی سنتی و مدرن وجود نداشت؛ اما دانشجویان پسر، بیشتر از دختران از موسیقی سنتی استفاده می‌کردند. هم‌چنین دانشجویان شهرستانی و دانشجویان متعلق به قومیت‌های ترک و لر بیشتر از موسیقی سنتی استفاده می‌کردند. یافته‌های این بخش از پژوهش را می‌توان همسو با پژوهش ودادهیر و همکاران (Vedadhir & etc, 2011) تلقی کرد. بر مبنای نظریه بورديو طبقات دارای پایگاه اجتماعی اقتصادی بالا در فضای اجتماعی‌ای پرورش یافته‌اند که در آن عمل فرهنگی متعالی به منظور ایجاد تمایز طبقاتی انجام می‌شده است و بنابراین ذائقه موسیقایی متعالی در این طبقه شکل گرفته و اعضای آن ژانرهای موسیقایی متعالی و پرمنزلت را مصرف می‌کنند. در عوض طبقات دارای پایگاه اجتماعی-اقتصادی پایین، ژانرهای موسیقایی عامه‌پسند یا کم منزلت را گوش می‌دهند. موجودیت ذائقه‌های فرهنگی یک استوانه است که در بالای آن نخبگان با ذائقه‌های خوب و در پایین آن طبقات فرودست با ذائقه‌های عامه‌پسند قرار گرفته‌اند (Fazeli, 2005). پیترسون (Peterson, 1997) معتقد است در شرایط فعلی جهان، الگوی قرار گرفتن ذائقه‌های فرهنگی هرمی معکوس است. در بالای هرم نخبگان قرار دارند که حجم اجتماعی اندکی دارند ولی تعداد و نوع ژانرهای هنری و فرهنگی که مصرف می‌کنند زیاد است. در پایین هرم نیز طبقات پایین با تنوع محدود ژانرهای مصرفی قرار گرفته‌اند. پیترسون نشان داده است که افراد دارای مشاغل پرمنزلت در جامعه آمریکا نه تنها بیشتر احتمال دارد مصرف‌کننده موسیقی هنری باشند، بلکه احتمال مشارکت آن‌ها در طیف گسترده‌ای از فعالیت‌های آزاد و گوش دادن به موسیقی عامه‌پسند نیز بیشتر است. به نظر می‌رسد یافته‌های پژوهش حاضر با دیدگاه پیترسون هماهنگی بیشتری دارد و گرایش به موسیقی مدرن در حقیقت می‌تواند ناظر بر تنوع ذائقه موسیقایی در طبقات اجتماعی اقتصادی بالاتر باشد که خود را در متغیرهایی نظیر محل سکونت، محل استقرار واحد دانشگاهی و وضعیت منزل مسکونی (استیجاری یا شخصی) منعکس می‌کند.

در رابطه با مدیریت بدن، یافته‌های پژوهش حاضر حاکی از آن بود که میزان مدیریت بدن دانشجویان کمتر از متوسط است و تفاوتی بین دو جنس از این نظر وجود ندارد که با پژوهش سلطانی و همکاران (Soltani & etc, 2012) همسو بود. هم‌چنین میزان گرایش‌های خانوادگی سنتی در دانشجویان بالاتر بود. با این حال دانشجویان دختر در مقایسه با پسران در گرایش‌های خانوادگی مدرن میانگین بالاتری کسب کردند که با پژوهش مدیری (Modiri, 2018) همسو بود. نکته جالب آنکه در پژوهش مدیری (Modiri, 2018) نیز زنان بیش از مردان به ارزش‌های مدرن

گرایش بیشتری داشتند. همچنین ارزش‌های خانوادگی مدرن در افراد با تحصیلات بالاتر و درآمد بیشتر مشاهده می‌شود. مدیری (Modiri) با اتکاء به نظریه تغییر ارزشی اینگلهارت و مطالعات پیشین استدلال کرده است که زنان بیش از مردان خواهان فاصله‌گیری از ارزش‌های سنتی هستند و مردان در مقابل آن مقاومت بیشتری از خود نشان می‌دهند. زنان با دستیابی به سطح تحصیلات بالاتر و اشتغال به قدرت‌هایی دست یافته‌اند و توانسته‌اند موجبات تغییر ارزشی در جامعه و خانواده را به سمت برابری جنسی فراهم کنند. در مجموع پژوهش مدیری نشان داد که ارزش‌های خانوادگی با متغیرهای جنسیت، نسل، تحصیلات و درآمد تبیین می‌شود.

در رابطه با هویت دانشجویان یافته‌ها نشان داد که تفاوت معنی‌داری بین هویت مدرن و سنتی دانشجویان وجود ندارد. همچنین بین دو جنس از نظر هویت سنتی و مدرن تفاوت معنی‌داری وجود نداشت. اما افراد دارای قومیت ترک و لر در مقایسه با قومیت فارس هویت سنتی‌تری داشتند. پژوهش حاضر را می‌توان همسو با پژوهش صدیق سروستانی و قادری (Seddigh Sarvestani & Ghaderi, 2009) دانست. به نظر می‌رسد عدم تفاوت بین هویت سنتی و مدرن متأثر از دوران گذار از هویت سنتی به مدرن باشد.

در مجموع و به رغم اینکه شواهد روشنی مبنی بر گرایش به فرهنگ مدرن وجود ندارد و به ویژه در حوزه‌های اساسی نظیر خانواده و هویت شواهد مؤید برتری نسبی فرهنگ سنتی نسبت به فرهنگ مدرن است، اما گرایش‌های فرهنگی مدرن در مرکز استان و در بین قومیت فارس بیشتر است. به نظر می‌رسد تأثیر دیگر متغیرها نظیر جنسیت، محل سکونت و نظایر آن نیز از همین مسیر به تغییراتی در گرایش‌های فرهنگی دانشجویان می‌انجامد. یافته‌ها مؤید آن است که گرایش‌های فرهنگی مدرن عمدتاً به پایگاه اجتماعی اقتصادی فرد مرتبط بوده و زمینه فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی فرد در تعیین گرایش‌های فرهنگی وی تأثیرگذار است.

پیشنهادهای کاربردی

با توجه به پایین بودن میزان اوقات فراغت سنتی و مدرن در دانشجویان، پیشنهاد می‌شود غنی‌سازی اوقات فراغت دانشجویان مدنظرمدیران آموزش عالی و برنامه‌ریزان فرهنگی دانشگاه‌ها قرار گیرد. چرا که خلاء ناشی از نبود برنامه‌های فرهنگی به روز و متناسب با نیازهای دانشجویان، از یک سو خطر رو آوردن آنان به برنامه‌های فرهنگی ناسالم و غیر بومی را در پی دارد و از سوی دیگر احتمال عادت کردن به وقت‌گذرانی‌های بی‌مورد و کاهش انگیزه و نشاط لازم برای کسب علم و دانش را در آن‌ها افزایش خواهد داد.

هم چنین با توجه به برتری ارزش‌های سنتی خانواده در دانشجویان، بررسی موانع تشکیل خانواده در بین این نسل فرهیخته در اولویت مراکز پژوهشی و مدیریت آموزش عالی کشور قرار گیرد.

محدودیت‌های پژوهش

فقدان پرسشنامه به هنجار در مورد گرایش‌های فرهنگی و همچنین فقدان پژوهش‌های مشابه که بر روی دانشجویان دانشگاه انجام شده باشد، مقایسه و تفسیر یافته‌ها را با مشکل مواجه می‌ساخت. همچنین با توجه به تغییرات سریع فرهنگی و محدود بودن یافته‌های این پژوهش به دانشجویان دانشگاه آزاد استان فارس، تعمیم یافته‌ها به سایر گروه‌ها باید با احتیاط صورت گیرد.

References

Ashouri. Dariush, (1978), Definitions and Concept of Culture, Tehran, Asian Cultural Documentation Center.[in Persian]

Elhampour, Hossein and Pakseresht, Mohammad Jafar (2003). A study of leisure time pattern of students of Shahid Chamran University, Journal of Educational Sciences, No. 69, p. 38-63. [in Persian]

Entezari, Ardashir (1990), The Relationship between Attitudes Towards the West and Structural Attitudes and Tendencies of Third and Fourth Year High School Students in Tehran, M.Sc. Thesis in Sociology, Tarbiat Modares University. [in Persian]

Farzaneh, Abdolhamid and Amirianzadeh, Mojgan (2015). The effectiveness of cultural programs of Islamic Azad University of Fars from the perspective of students. Quarterly Journal of New Approach in Educational Management, Seventh Year, No. 3, 27 consecutive, pp. 163-178. [in Persian]

Fathi, Soroush and Motlagh, Masoumeh. (2011). Globalization and generational distance (sociological study of generational distance: with emphasis on information and communication technology). Quarterly Journal of Strategic Studies, Public Policy, Volume 2, Number 5, pp. 145-177. [in Persian]

Fazeli, Mohammad (2005). Sociology of Music Consumption, Cultural Studies and Communication, First Year, No. 4, 27-53. [in Persian]

Goodarzi, Mohsen, et al. (2003). Values and attitudes of Iranians (survey findings in 28 provincial capitals: second wave). National Plans of the Ministry of Culture and Islamic Guidance, Publisher: National Plans Publishing Office. [in Persian]

Green, E., Woodward, D., & Hebron, S. (1990). Women's Leisure, What Leisure?: A Feminist Analysis. Macmillan International Higher Education.

Information base Islamic Azad University, Shiraz Branch(2019):
www.iaushiraz.ac.ir

Inglehart, Ronald (1994), Cultural Transformation in the Advanced Industrial Society, translated by Maryam Vatr, Vol. I, Kavir Publications.

Mead, Margaret (1995), Culture and Commitment, Study in the Division of Generations, translated by Nemat ollah Fazeli and Fahimeh Sivash, General Directorate of Islamic Culture and Guidance of Markazi Province.

Moaveni, A. (2006). Lipstick, Jihad. United State of America: Public Affairs. [in Persian]

Modiri, Fatemeh (2018). Family values in Tehran and its socio-economic correlations. Applied Sociology, Volume 29, Number 1, pp. 147-166. [in Persian]

Peterson, R. A. (1997). The rise and fall of highbrow snobbery as a status marker. Poetics, 25(2-3), 75-92.

Rifaat Jah, Maryam. (2011). Leisure and Cultural Values, Cultural Research Quarterly, Volume 4, Number 1, pp. 190-151. [in Persian]

Ruh Ol Amini. Mahmoud (1986), Field of Cultural Studies, Tehran, Attar. [in Persian]

Sabouri Khosroshahi, H. (2010). Education in the Age of Globalization: Challenges and Strategies to Face It. Strategic studies of globalization. 1(1), 153. [in Persian]

Sadeghzadeh Ghamsari, Alireza (2012). Codification of "educational philosophy of society" in accordance with Islamic and Iranian culture: a prerequisite for a fundamental change in modern educational systems. Culture Strategy, No. 17 and 18, p. 51-91. [in Persian]

Seddigh Sarvestani, Rahmatullah and Ghaderi, Salahuddin (2009). Cultural, social, political dimensions of students' identity based on traditional and modern components. Iranian Journal of Cultural Research, Volume 2, Number 4 (8), p. 35-65. [in Persian]

Shah Ali, Ahmad Reza (2019). Characteristics of culture maker University from the perspective of the Supreme Leader. Culture in Islamic University, Year 9, No. 1, pp. 3-22. [in Persian]

Shams, Simin; Amoozadeh, Masoumeh; Zinvind Moghaddam, Hojjat and Gholami, Bahman (2013). Investigating the Factors Affecting the Tendency to Cultural Deviation of Male and Female Students. Women and Society Quarterly, Volume 4, Number 13, p. 101-122. [in Persian]

Soltani Bahram, Saeed; Alizadeh Aghdam, Mohammad Baqer and Koochi, Kamal (2012). The relationship between cultural capital and body management among students of Tabriz University. Social Welfare Quarterly, Twelfth Year, No. 47, p. 181-205. [in Persian]

Vedadhir Abo Ali, Aminian, Ehsan, Tabatabai, Asieh Al-Sadat and Salmani, Mohammad Javad (2011). Youth and Pop Music: A Sociological Study of Socio-Cultural Factors Related to Tarbiat Moallem University Students' Tendency to Pop Music. Social Issues of Iran, Second Year, No. 1, p. 167-193. [in Persian]

Weir.Juke . A, et al .(2001) University , mission and value , translation of Hussein Ibrahim abadi , Thran : Ministry of science , research and technology. [in Persian]

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی